

Valtuustoaloite: Ylöjärven kaupunki hakee Luontoviisaat kunnat -verkoston jäseneksi

Kaupunginvaltuusto 07.10.2024 § 90
439/11.00.01/2024

"Vaikka luontokato on maailmanlaajuinen haaste, toimet sen pysäyttämiseksi ovat usein paikallisia. Luonnon monimuotoisuuden suurin uhka on maankäytön muutokset, johon kunnilla on kaavoituksen osalta merkittävä vaikutus. Kunnat vastaavat yhdessä maakuntien kanssa kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta."

"Luontoviisaat kunta sitoutuu oman toimintansa lisäksi vaikuttamaan alueensa toimijoihin kuten asukkaisiin, yrityksiin, maa- ja metsätalousyrittäjiin sekä vapaa-ajan asukkaisiin siten, että alueen toimijoiden tietoisuus luonnon monimuotoisuudesta lisääntyy."

Luontoviisaat kunnat -verkostoon kuuluu tällä hetkellä Janakkala, Vihti, Espoo, Akaa, Urjala, Valkeakoski, Kemiönsaaren kunta ja Vantaa. Lisäksi ainakin Savonlinnassa, Lappeenrannassa, Kirkkonummella ja Lempäälässä on tehty aloite verkostoon liittymisestä.

Luontoviisaat kunnat -verkosto on Suomessa toimiva kuntien yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua ja ekologisesti kestävä kehitystä paikallisella tasolla.

Verkoston tarkoituksena on auttaa kuntia torjumaan luontokatoa, sekä toimia foorumina, jossa kunnat voivat jakaa kokemuksia, oppeja ja parhaita käytäntöjä siitä, miten luonnon monimuotoisuutta voidaan suojella tehokkaammin.

Kunta oman toimintansa lisäksi sitoutuu myös vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaisiin, yrityksiin, maa- ja metsätalousyrittäjiin sekä vapaa-ajan asukkaisiin) siten, että alueen toimijoiden tietoisuus luonnon monimuotoisuudesta lisääntyy.

Luontoviisaat kunnat -verkoston liittymisen edellytykset ovat seuraavat:

- Kunta liittyy valtuuston, hallituksen tai muun vastaavaa toimivaltaa käyttävän tahon päätöksellä verkoston jäseneksi sekä sitoutuu verkoston kriteereihin
- Luontoviisaaksi kunnaksi hakevalla kunnalla on neljä vuotta aikaa täyttää Luontoviisaat kunnat -verkoston kriteerit jäseneksi hyväksymisen jälkeen.
- Kunta sitoutuu kuntastrategiassa tai muussa strategisessa asiakirjassa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen.
- Kunta laatii luonnon monimuotoisuuden turvaamisen lumo-toimintaohjelman tai -strategian (kunnallinen tai alueellinen.). Lumo-ohjelma voi olla osa kunnan ympäristöohjelmaa. Kunta sitoutuu seuraamaan lumo-ohjelman etenemistä.
- Kunta perustaa poikkitoimialaisen työryhmän edistämään luonnon monimuotoisuutta.
- Kunta kartoittaa omistamiensa maa- ja vesialueiden arvokkaat luontokohteet. Arvokkailla luontokohteilla tarkoitetaan esim. uhanalaisia luontotyyppisiä ja suojeltuja alueita. Kunta vie keräämänsä tiedon omaan ja mielellään myös kansallisiin kuten FEO:n ja Laji.fi -tietojärjestelmiin.
- Kunta ottaa luonnon monimuotoisuuden huomioon omistamiensa metsien sekä hallinnoimiensa viher-, virkistys- ja vesialueiden hoitokäytännöissä. Huomioimisella tarkoitetaan sitä, että kriteerit on kirjattu kunnan lumo-ohjelmaan, viher- ja metsänhoitosuunnitelmaan tai muuhun vastaavaan

hoitosuunnitelmaan. Tarvittaessa kunta uudistaa hoitokäytännöt kriteerien mukaisiksi.

- Kunta sitoutuu lisäämään kuntalaisten ja yritysten lumo-tietoutta ja osallistamaan heitä lumo-ohjelman suunnitteluun ja toteutukseen.
- Kunta sitoutuu lisäämään henkilöstön ja kunta päättäjien tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta.

Lisäksi huomioidaan toimintalinjauksina monimuotoisuusnäkökulma päätöksenteossa, poikkihallinnollinen yhteistyö osastojen välillä sekä monimuotoisuuden edistämisen suunnitelman ja sen toteutumisen raportointi.

Kunnan kannattaa liittyä Luontoviisaat kunnat -verkostoon, koska se auttaa ...

- tukemaan luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kuntien välistä yhteistyötä.
- parantamaan kunnan imagoa, houkuttelee uusia asukkaita ja edistää yhteisiä hankkeita.
- kuntaa kehittämään ja toteuttamaan luonnon monimuotoisuusohjelmia.
- tehostamaan luontotyötä (esimerkiksi vieraslajien torjunnassa ja kaavoituksessa).
- kunnan työtä tarjoamalla tietoa ja koulutusta ajankohtaisista ympäristöasioista.
- edistämään innovatiivisia luontoratkaisuja ja tukemaan EU:n biodiversiteettitavoitteiden saavuttamista.

Lähde: <https://luontokunnat.syke.fi/luontoviisaat-kunnat>

Vihreä valtuustoryhmä”

Toimivalta:

Hallintosääntö 32 §

Päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.